

۲۰۴۰۸۳۱

اظهار نظرهای عمومی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت

گ. پوری و ترجمه:
کتر بیار علی کرمی

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه	: کنوانسیون بین المللی حقوق معلولان International Convention on the Rights of Persons with Disabilities
عنوان و نام پدیدآور	: اظهارنظرهای عمومی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت/ گردآوری و ترجمه [صحیح: ترجمه] لیلا علی کرمی.
مشخصات نشر	: تهران: مجد، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۱، ۲۰۹ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۵-۱۴۸-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: فارسی - انگلیسی.
موضوع	: کنوانسیون بین المللی حقوق معلولان
موضوع	: International Convention on the Rights of Persons with Disabilities
موضوع	: معلولان -- حقوق مدنی -- همکاری های بین المللی
موضوع	: People with disabilities -- Civil rights -- International cooperation --
موضوع	: معلولان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	: People with disabilities -- Legal status, laws, etc. -- Iran
شناسه افزوده	: علی کرمی، لیلا، مترجم
رده بندی کنگره	: ۳۷ k
رده بندی دیویی	: ۳۶۰/۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۱۴۹۵

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتب با این اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
موارد خلاف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

اظهار نظرهای عمومی کمیته حقوق افراد دارای معلولیت

گردآوری و ترجمه: لیلا علی کرمی

انتشارات هجد

تعداد: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۸

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۵-۱۴۸-۲

ISBN: 978-622-225-148-2

دفتر مرکزی مجد:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۱۲۰۷۸ - ۶۶۹۶۳۳۸۶

فروشگاه: تقاطع خیابان منیری جاوید و شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۹

تلفن: ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.com

E-mail: info@majdlaw.com

کانال رسمی انتشارات مجد در تلگرام: @majdlaw

فهرست مطالب

۷.....	پیشگفتار
۹.....	مقدمه
۱۱.....	کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت مصوب ۱۳ دسامبر ۲۰۰۶
۴۳.....	پروتکل الحاقی کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت
۴۹.....	کمیته حقوق افراد دارای معلولیت
۵۳.....	اظهار نگرانی عمومی
۵۳.....	اظهار نظر عمومی شماره ۱: ماده ۱۲: جایگاه برابر در پیشگاه قانون
۷۲.....	اظهار نظر عمومی شماره ۲: ماده ۹: دسترسی
۹۳.....	اظهار نظر عمومی شماره ۳: ماده ۶: زنان و دختران دارای معلولیت
۱۱۹.....	اظهار نظر عمومی شماره ۴: ماده ۱: حق آموزش فراگیر
۱۵۰.....	اظهار نظر عمومی شماره ۵: ماده ۲: حر زندگی مستقل
۱۸۱.....	اظهار نظر عمومی شماره ۶: ماده ۱: برای و عدم تبعیض
۲۱۲.....	اظهار نظر عمومی شماره ۷: ماده ۴.۳ و ۳۳.۳: شرکت افراد دارای معلولیت در اجرا و نظارت بر کنوانسیون
۲۴۲.....	منبع

پیشگفتار

بنابر اعلام سازمان بهداشت و بانک جهانی ۱۵ درصد جمعیت جهان دارای نوعی معلولیت هستند. شناسایی حقوق افراد دارای معلولیت در عرصه حقوق بین‌الملل موضوع نسبتاً جدیدی است. حقوق افراد دارای معلولیت در دهه هفتاد میلادی توجه جامعه بین‌المللی و در راس آن سازمان ملل متحد را به خود جلب کرد. در طی این دهه اقدامات مهمی صورت گرفت که در نهایت عزم جهانی را برای تصویب کنوانسیون افراد دارای معلولیت جزم کرد. مجمع عمومی سازمان ملل متحد سال ۱۹۸۱ را به عنوان سال جهانی معلولان نامگذاری کرد. از آنجایی که منطقه آسیا و اقیانوسیه بیش از دو سوم جمعیت دارای معلولیت جهان را تشکیل می‌دهند، سال‌های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۲ در آسیا و اقیانوسیه به عنوان دهه آسیا و اقیانوسیه برای افراد دارای معلولیت نامگذاری شد. در این دهه اقدامات گسترده‌ای جهت فراهم کردن فرصت‌های برابر برای افراد دارای معلولیت صورت گرفت. متعاقباً سال ۲۰۰۳ در اروپا به عنوان سال افراد دارای معلولیت نامیده شد. کلیه اقدامات صورت گرفته در راستای شناسایی حقوق افراد دارای معلولیت در نهایت در سال ۲۰۰۶ منجر به تصویب کنوانسیون حقوق افراد دارای معلولیت و پروتکل اختیاری آن از طرف مجمع عمومی سازمان ملل متحد شد. هدف این کنوانسیون، ارتقاء، حمایت و تضمین بهره‌مندی برابر و کامل افراد دارای معلولیت از کلیه حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین و ارتقاء احترام نسبت به منزلت ذاتی آنها است. کنوانسیون بین‌المللی حقوق افراد دارای معلولیت، تبعیض را منع کرده و حق زندگی مستقل و حضور برابر با دیگران در جامعه را برای افراد دارای معلولیت تضمین کرده است. دولت‌های عضو کنوانسیون باید اطمینان حاصل کنند که امکانات فیزیکی و خدمات عمومی بطور یکسان در دسترس همگان قرار خواهد گرفت.

از این رور فقط در چند دهه اخیر است که با ظهور جنبش‌های حقوقی افراد دارای معلولیت به رسمیت شناسی رایجی با این افراد تغییر کرده و شکل دیگری به خود گرفت. فلسفه و تاریخ جنبش حقوق معلولیت با شعار «هیچ چیز درباره ما، بدون ما» ظنین‌انداز می‌شود که اساس آن، اصل مشارکت معنادار است. با این حال هنوز هم در بسیاری از کشورهای جهان، حقوق افراد دارای معلولیت به رسمیت شناخته نشده و فرصت‌های برابر برای آنها

فراهم نشده است. به عنوان مثال در بسیاری از نقاط دنیا حمل و نقل عمومی، معابر و ساختمان‌ها قابل دسترسی برای افراد دارای معلولیت نیستند. بسیاری از افرادی که برای انجام کارهای روزمره خود نیاز به کمک دارند به علت فراهم نکردن دستیاران شخصی از طرف دولت‌ها، چاره‌ای جز دریافت کمک از طرف اعضای خانواده یا دوستان نزدیک خود ندارند.

مهمترین اقدام در راستای شناسایی و رعایت حقوق افراد دارای معلولیت علاوه بر تصویب قوانین، بالا بردن آگاهی در خصوص تمام جوانب حقوقی موضوعات مربوط به حقوق افراد دارای معلولیت است. در زمان تحقیق برای نگارش کتاب حقوق قربانیان مین، بمب‌های خوشه‌ای و سایر ادوات باقیمانده از جنگ: قوانین و مقررات بین‌المللی بر اساس معاهده منع مین و معاهده مهمات خوشه‌ای متوجه شدم که تاکنون اظهار نظرهای عمومی کنوانسیون افراد دارای معلولیت به فارسی ترجمه نشده است. از آنجایی که این اظهار نظرها برای درک مفاد کنوانسیون ضرورت تام دارد، بر آن شدم که این ترجمه‌ها را در اختیار دانشجویان حقوق، وکلا و افراد علاقمند به تحقیق در این حوزه قرار دهم. از جناب آقای دکتر سید عباس حسینی نیک، مدیر انتشارات مجد برای فراهم کردن اسکن نشر این مجموعه کمال تشکر را دارم.

لیلا علی کرمی

دکترای حقوق و وکیل پایه یک دادگستری

خرداد ماه ۱۳۹۸